

סימן קיד

אלא דממה דקאמר הש"ס התרם בפ' אין מעמידין ז"ל אמר מפני מה אסור שכר ש"ג ר' יצחק אמר משום חתנות רב נחמן אמר משום גילי גילוי דמאי וכוי לא צריכה אלא באתרא דמצלו מיא ע"כ הנה ממה דסובר ר"נ משום גלויא ומסתמא לא פליגי ר"י ור"נ מ"ס דאסרו שכר ודובשא וכוי ומ"ס לא אסרו אלא שכרא ומדור"ן נשמע לר"י דכם לדל"ן אין איסור אלא בשכרא דאית ביה צליוי מיא דשייכא ביה גלי ה"ן לר"י ודאי דלא קא יהיב טעמא אלא לשכרא דאית ביה צליוי וא"כ נחזי אנן אי איכא בדובשא צליוי מיא פסקיה דרא"ש סליק לוں כהכלתא ואי לא לא:

אך במסיבה אסור כדעת רmb"ם אסור לשנות במסיבה של גוים כל מיני משקין ואפיו יין תפוחים וכדומה וגם מים שרופים אסור והן אמרת כי דין זה במסיבה דהביא רmb"ם לא נודע מקומו בש"ס והב"י כתוב אפשר דעת מצא בריתא דאסורה במסיבה:

[ב] אף השכר אסור דין זה יצא ממה דגרטינן פרק א"מ וז"ל רב שמואל בר בסנא איקלע למרגואן אייתו ליה חמרא ולא אשתי אייתו ליה שכרא ולא אשתי בשלמא חמרא משום שמצו שכרה משום Mai משום שמצו דשמצו ע"כ וכי למרגואן ישראל חזודים היו ולא היו מkapidin על ינעם של גוים שמצו דשמצו גזירה שכרא אותו חמרא והדי"ף והרmb"ם והרא"ש השמיתו דין זה מהלכות זולת הרשב"א וגם הרשב"א לא החליט לאסור והביא ב' סברות ומכרעה ליה מלטה אחת מהם והוא דבר שמואל מעשה חסידות נהג בעצמו ומטעם זה השמיתו גдолי המורדים דין זה:

[א] כל שכר של גוים וכו' כל מין שכר משמע ואפיו שכר של תבואה ואצל של תנאים ותמורים שהם סתם שכר ממשמע מדברי התוס' והרא"ש הוסיף הדבש ששותין כעין שכר והרmb"ם ז"ל לא הזכיר אבל התיר יין תפוחים ויין רמנונים וכיוצא בהם והדעת באה זהה דסובר הרmb"ם דין לא אסור אלא משקה הנקרה שכר אבל דבש לא מיידי דהוה יין תפוחים וכדומה: וראיתי להרא"ש בסוף פרק אין מעמידין דהתיר יין תפוחים מה שאסרו מטעם שמערב בו יין הן אמרת דaicא לדחווי דהוצרך לטעם תעروبת יין לאסרו אף' בבית ישראל ובמה שנדייק דברי הרא"ש שכחט טעמא שלא גزو בהדייא על הדבש להיות שהשכר היה מצוי יותר בבבל ע"כ מכאן אתה יודע דעת הרב שלא אסור אלא בהיכא דהו מצוי אבל בהיכא שלא הוא מצוי אין תפוחים ויין רמנונים כדעת רmb"ם וכפשטיות דבריו בסוף פרק אין מעמידין דמתיר כיון דליך למשיח לעירובת יין וכיון שכן נחזר לומר דעת רmb"ם דין הכרה מדבריו להתייר הדבש ולא התיר אבל יין תפוחים ורמנונים כדיהיב טעמא רmb"ם עצמו להיותם בלתי מצויים לא גזו בהם דוק מינה דכל דחווי מצוי הוי בכלל הגזירה וטעם שלא הזכיר רmb"ם הדבש אולי שלא הוצרך או לא היה מצוי כ"כ בימי. מסקנה דמלתא דהזרבש כיון דאסרו הרא"ש בהדייא יוכlein לשמעו בדmb"ם כדעתו הכי נקטין ובמידנותינו לא שכח ושרי לכ"ע והמים שרופים שהם זיעת הצימוקים נראה דמותר דהגם דשכיח טובא עכ"ז אין דרך לקבוע לשנות ממנה הרבה ולמרבה אם ישתו בהסיבה ישתו ב' כוסות קטנים ביותר וכל השותה יותר אינו מן היישוב' ודעת שוטים לא חשיבא דעת: